

ŠTEV. 6
1-9-3-7

**STEBELNARSKI
LETNIK
XL**

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARSKEGA
DRUŠTVA

v
LJUBLJANI

Vsebina:

Nekaj o racionalnem naravnem čebelarstvu	81	Opazovalne postaje	92
Vračanje rojev	82	Društvene vesti	93
Nekaj o medeni rosi	83	Naše podružnice	94
Poročilo o rednem letnem občnem zboru	85	Drobir	65
Nekaj čebelarških spominov	89		

Mali oglasi

Prodajam 21 A. ž. panjev novih z verando in prečnimi zaporami. Poizve se pri Janezu Osredkar, Vel. Ligonja 2, p. Vrhnika.

Prodajam 7 naseljenih A. ž. panjev. Cena po dogovoru. Poizve se v Čebelarni, Tyrševa cesta 21 v Ljubljani.

Prodajam od 5 do 1000 kg najfinejšega rožmarinovega medu po Din 15— za kg, franko postaja za kupca. Pišite na naslov Boris Lah, Hvar, Dalmacija.

Društvena Čebelarna v Ljubljani, Tyrševa 21

POTREBUJE VEČ MEDU
RAZNIH VRST

Čebelarji, ponudite svoj med, pošljite vzorec
in ceno. Med mora biti PRVOVRSTEN!

Čebelarji, poravnajte članarino!

Naročnina (članarina) znaša letno Din 35— (za inozemstvo Din 46—).

Glasilo Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani
Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 6

V Ljubljani, 1. junija 1937

Letnik XL

Nekaj o racionalnem naravnem čebelarstvu

Anton Žnidaršič

Pri listanju po starih letnikih čebelarškega lista »Der Bienen-Vater« sem našel v letniku 1933 na članek, ki ga je spisal inž. V. Kuster v Tropavi na Češko-slovaškem. Članek se nekako zлага z mojimi nasveti, ki sem jih podal v S. Č. št. 12., 1935. Ker se ne spominjam, da bi o takem načinu čebelarjenja v našem listu kaj čital, podajam ta članek v prevodu. Pripominjam le, da je tako čebelarjenje priporočno le za kraje z jesensko pašo, oziroma za one čebelarje, ki čebele prevažajo. Tudi bi nasvetoval, da bi družine družili rajši neposredno preden jih odpeljemo v jesensko pašo in ne šele potem. Pa če že ne vseh, vsaj one, ki zaostajajo.

Čudno naključje je hotelo, da je uredništvo »Hrvatske Pčele« prejelo prevod tega članka istočasno od neke druge strani. Prevod je H. P. objavila v 11. številki lanskega leta.

*

Ali naj čebele rojijo? Da, toda zmerno. V čebelni družini razlikujemo tri glavne nagonne, in sicer množilni nagon, nabilni nagon in stavbni nagon. Če enega teh nagonov preprečimo, trpita tudi ostala dva.

Za roj godna družina je čezmerno močna. Čebele podsedajo v brezdelju in ovirajo še ostale, ki še kolikor toliko delajo. Ko odide prvi roj, dobi izrojenec zopet zraka in prostora, zopet prične s povečano vnašanjem redno delati. Po dveh do treh dneh se družina s polegajočo se zalego tako okrepi, da se ji izguba rojevih čebel niti ne pozna. Rojenje je tudi krona razmnoževalnega nagona, katerega naravni glavni smoter je ustvaritev nove družine.

Drugce lahko zabranimo z obče znano premestitvijo panja. Če bi to ne bilo mogoče in če bi družina vnovič rojila, potem vrnemo roj, prej pa moramo poloviti mlade matice v izrojencu. Pri zelo močnih družinah, zlasti v krajih s pozno pašo, sprejmemo lahko tudi družca, s čimer zvišamo pridelek medu. Morebitnih tretjcev načelno ne smemo sprejemati, ampak, kakor že omenjeno, jih moramo vračati. Ne smemo pozabiti, da moramo izrojencu, potem ko je dal tretjeca in se je rojilna vihra polegla, matico od zad dodati, ker se večkrat zgodi, da potegne rojev vrtnec vse matice iz panja in ostane potem izrojenec brez matice.

Katere prednosti ima zmerno rojenje čebel? Povečana delavnost v vsaki smeri! V izrojencu neha zaleganje, kar vpliva ugodno na donos medu. Roj dela z občudovalno vnašanjem in hitrcem; medtem ko

izdela plemenjak povprečno le dva sata, jih izdela drugec pet do šest.

Večletna izkušnja kaže, da se po končani paši prav nič ne razlikujejo jalovci (celáki) od tistih izrojencev, ki so enkrat rojili, in od rojev samih. Najbolje se to pokaže po končani jesenski paši. Jaz prezimujem povprečno 30 panjev in dobim od vsakega močan roj, kar daje skupno 60 družin, ki imajo povprečno najmanj 15 kg medu. Če ne bi družine rojile, bi odvezel vsaki družini lahko le 5 kg, skupaj 150 kg. Ker pa zmanjšam število zopet na 30, od vzamem podrtim panjem ves med, to je 450 kilogramov.

Razen tega pridobim precej medu za krmljenje, ki ga porabim ali jeseni, ali pa zmečkanega z obnožino vred pri spomladanskem dražilnem pitanju. Iztrcani sati pospešijo čebelno delavnost in jih poživijo, ako jih poškopljene z mlačno vodo pred zimskim počitkom denem v medišče. Tudi lahko zamenjam vse slabe sate z dobrimi. Da pridobim na ta način precejšnjo količino voska, mi ni treba poudarjati. Končno družine, ki jih prezimujem, lahko poljubno okrepim in izenačim. Posebno važno pa je, da zazimim le družine s samimi mladimi, odnosno preskušeni maticami.

Če je kako leto tako slaba letina, da ne naberejo niti zimske zaloge, bi moral, če ne bi čebelaril na roje, teh 30 družin pitati. Pri zmerni rojitvi pa dopolnim zimsko zalogo z združevanjem; pri tem ostane še nekaj medu zame.

Najlepše matice, ki jih ujamem in ki izvirajo iz mojih najboljših družin, porabim za osnovo naravne matične vzreje; s tem se obvarujem tudi v tem pogledu vsakega umetničenja.

Zmerno rojenje in bogata zaloga medu sta dve dedni lastnosti, ki ju lahko pri eni in isti družini s trajno vzrejo v označenem smislu vzgojimo.

Pripomnim, da rojev narojencev ni primerjati, kar se tiče pridnosti, z naravnim rojem; to se med drugim posebno pokaže pri stavbi satja.

Vračanje rojev

Fr. D. Jug — Brezje

Kakor čebelarja razveseli zaželeni roj, tako ga vznevolji nepoklicani. Zgodi se, da nam kak panj izroji prav med glavno poletno pašo, ko željno pričakujemo, da nam čebelne družine medišča napolnijo. Pri panju pa, ki je izrojil, je seveda moč panja zlomljena ter nam izrojenec ne bo dal zaželenega medu. Zgodi se tudi neredkokrat, posebno v taki letini, ko se je zavoljo slabe spomladi rojenje zavleklo, da izroji kak panj v poznem poletju, ko je že doba vzreje matic minula, ali pa v času, ko smo roja najmanj pričakovali ter ga nimamo nikamor vsaditi. Take roje navadno vračamo izrojencem. Vendar pa, preden roj vrnemo, je treba temeljitega premisleka, kako ga bomo izrojencu vrnili.

Vračanje rojev ni prav priprosto opravilo. Ako hočemo roj uspešno izrojencu vrniti, nam da več posla kot sprejemanje roja. Če bi roj samo ogrebli in ga kratkomalo vsuli izrojencu v plodišče, bi ne ravnali pravilno, ker s tem rojevimi čebelam še ne zatremo nagnjenja do rojenja. Sicer lahko roju že na drevesu, kjer se je vsedel, poiščemo matico in jo odstranimo. Tedaj se bodo čebele same vrnile v izrojenca, a poskušale bodo ponovno rojiti. Zaradi tega ostanejo čebele še dalj časa nedelavne, kar je ob dobi daljše paše občutna škoda.

Pri vračanju nezaželenih rojev postopamo lahko na dva načina:

P r v i p o s t o p e k : Če je izrojil A. Ž. panj v takem času, da se še lahko izrojenčeva mlada matica opráši, priporočam, da ravnamo z njim tako, kakor priporoča po svojih večletnih izkušnjah g. Josip Kajfež. Opisal je svoj način v lanski 10. št. »Slov. Čeb.« l. 1935, stran 145. Izrojenčevo plodišče izpraznimo ter postavimo vso zalogo in zanesene sate v medišče, ki ga moramo seveda poprej izprazniti. Razume se, da moramo matično rešetko prekriti in zgornje žrelo odpreti. Izpraznjeno plodišče napolnimo deloma s satnicami, deloma s praznim satjem, nato pa roj vsadimo. Panj smo s tem razdelili na dve družini, na škodo donosa medu, a moč čebel ostane vendarle skupaj, kar je važno za nadaljnji razvoj plodišča. Ko se v medišču nova matica opráši, jo pustimo še nekaj časa zalegati, nato lahko eno matico odstranimo, ali pa jo uporabimo kje drugje. Končno združimo obe družini v eno, da je panj za jesensko (ajdovo) pašo zopet pripravljen.

Če pa nam ni za razdvojitvev panja medarja, posebno še zaradi tega ne, da čebele v

primeru dobre paše še nadalje odlagajo med v medišče, priporočam vračanje roja na družini način, ki se je pri meni še vedno dobro obnesel.

Ako hočemo z uspehom roj vrniti, ne da bi izgubil na delovni moči, ga moramo poprej osiroteti. To napravimo takole: Ko roj ogrebemo, ga spravimo do večera v senco ali pa v klet. Med tem pripravimo kak prazen panj eksportovec na 7 ali 9 satov. Postavimo ga kje blizu čebelnjaka in opremimo z izdelanim satjem. Ako nimamo primernega panja, si lahko pomagamo z zabojem od sladkorja ali kakim drugim. Pri dnu začasno vrežemo žrelo in denemo vanj nekaj izdelanih satov kakršnekoli mere. Zvečer ob sončnem zahodu vsadimo roj v pripravljene panj (na satje), ali pa stresemo čebele, če uporabimo zaboj, na satje in zaboj zakrijemo s pokrovom. Čebele se bodo tekom noči porazdelile po satju in pričele urejevati gnezdo.

Med tem pa, ko smo roj ogreble in ga hranimo še v ogrebniku (v senci ali v kleti), uredimo tudi izrojenčevo plodišče. Najprej mu odvezamo vso nepokrito zalogo in jo porazdelimo drugim panjem. Nato natančno pregledamo vse satje in izrežemo vse zaležene matičnike. V primeru, da ima panj že izleženo novo matico, jo ujamemo in jo zapremo v matičnico ter jo damo začasno kakemu drugemu panju (med čebele) za okence. Kolikor smo iz plodišča vzeli satov in jih dali drugim panjem, nadomestimo z izdelanim praznim satjem ali pa s celimi satnicami. Tako smo osiroteli izrojenca. Drugo jutro, prav zgodaj, takoj ko se zdani, osirotimo še roj, in sicer na tale način: K panju, v katerega smo prejšnji večer vsadili roj, pristavimo kozico. Nato odpremo panj (ali odkrijemo zaboj) ter jemljemo iz njega sat za satom in iščemo matico toliko časa, da jo ujamemo in jo pripravimo v matičnico ter jo damo med sate izrojenca, ki smo mu prejšnji večer vzeli matico, oziroma podrli matičnike. Rojeve sate, ki smo jih zlagali na kozico, ko smo iskali matico, denemo potem nazaj v panj, oziroma zaboj in ga zapremo. S tem smo osiroteli roj. V takem stanju ga pustimo 2—3 ure, da se čebele popolnoma zavedo osirotelosti. Ko se pričnejo starejše čebele iz zasilnega panja same vračati v izrojenca, pristavimo k izrojenčevemu plodišču sipalnik in ometemo nanj s satov vse rojeve čebele in tudi iz panja ali zaboja, kar jih je še na stenah.

Tako smo združili rojeve in izrojenčeve čebele v eno družino, ukročene in ozdravljene rojivne strasti. Matico imejmo priprto še kak dan, potem jo spustimo med čebele. Sedaj ima

panj zopet prvotno moč in prične takoj z živahnim delom.

Marsikateremu čebelarju bi se morda zdel tak postopek smešen ali brezpomemben, posebno onemu, ki ima večji čebelarski obrat. Temu že ni take škode, če mu med drugimi kak panj malo ponori. Toda čebelarju, ki stremi za medenim pridelkom z majhnim številom panjev, je pa tak postopek važnega pomena že zaradi tega, da mu plemenjak medar donese kaj za medeno posodo in da si nabavi še zimsko zalogo. Če pa pusti, da se mu močna družina v poznem poletju razcepi, bo imel v jeseni dva slabiča, ki jima bo treba izpopolniti zimsko zalogo ali pa združiti.

Nekaj o medeni rosi*

M. S.

Lani pri nas skoraj ni bilo čebelarja, ki bi ne bil trdil, da bo poleti medila hoja. Tako so bili vsi zaverovani v to, da so se malo manj kot jezili, če jim nisi verjel. Slednjic se je tudi mene oprijela vera in vsi čebri, ki so stali doma že toliko let prazni, so bili kmalu prepolni — upanja. Prepolni, pravim. Res! Zato sem pripravil še nekaj novih in jih zopet napolnil z upanjem.

Prišlo je poletje. Spogledovali smo se čebelarji in se molče spraševali: »Bo?« In vsak ti je prav tako brez besed pritrtil: »Seveda bo!« No, in hoja je res pričela mediti. Pa saj že drugače ni mogla, ko pa je bila naša vera tolikšna, da bi bili vsaj Krim, če že ne gore, predstavljali. To pa je dosti več, kakor če samo hoja medi. Toda lani je ravnala hoja tako kot tisti Ribničan, ki je obljubil Materi božji kot žrd veliko svečo, pa se je potem skesal, češ: »I, če sem obljubil, saj nisem še dal!« Obljubljala je hoja — dala pa nič.

Kakor sem že rekel, so čebelarji tudi mene lani pridobili za to, da bo hoja medila. Ker pa sem moral na to predolgo čakati, sem začel iz nepotrpežljivosti iskati po starih in novih čebelarskih knjigah vzrokov, zakaj ne medi in poizvedovati, kdaj bo medila. Povedati pa moram, da odgovora na ti dve vprašanji nisem našel, pač pa sem našel marsikaj, ki je dobro, če človek ve o medenju hoje in o medeni rosi sploh. To vam hočem na kratko tudi tukaj obrazložiti.

Znano je, da nabirajo čebele ob posebnih prilikah med v obliki medene rose na hoji, smreki, macesnu, lipi, topolu, hrastu, jesenu, javoru, trepetljiki, robidi, glogu i. dr. Take posebne prilike se pojavljajo takrat, kadar je

* Važnejše podatke sem povzel iz Alphantery, Traité complet d'apiculture in iz Büsgena. Op. pis.

leto sušno in so noči mrzle, dnevi pa vroči. Izraz sam, medena rosa (medna rosa) je rabil pri nas menda prvi Danjko l. 1831. Vodnik je pred njim tak med imenoval mana. J. Sumper je l. 1871. z izrazom medena rosa označil med, ki ga po njegovem mnenju pote listi dreves, z izrazom mana pa sladko tekočino, ki jo izločajo na listju žuželke (t. j. listne uši!). Ni pa v tem razlikovanju ostal dosleden. Tako je imenoval mano ali lesno sterd tudi med, ki ga »dajejo ob prav gorkem vremenu« smreka, macesen, borovec, torej iglasto drevje. Pisci v »Slovenski čebeli« (1874—1882) rabijo tudi dva izraza v različnem pomenu: mana, ki ji pravijo tudi medenica,* jim pomeni izloček listnih uši (včasih imenujejo tak med tudi živalski med), med, ki naj bi ga izločali listi pa imenujejo listni ali prilistni med. Te izraze in tudi razlikovanje so pač pobrali po Rothschtützu. Prav tako ima Černe v svoji knjigi l. 1895. po Rotschtützu izraz medena rosa (izloček uši!) in prilistni med.

V poznejših slovenskih čebelarških listih in knjigah srečavamo vse omenjene izraze po večini v enem in istem pomenu.

O izvoru medene rose jih je že mnogo pisalo. Med prvimi so bili Ehrhard, Treviranus, Hartig, Meyer, Schlechtendal i. dr. Vsi ti so trdili, da je medena rosa nek sladek pot, ki ga oddajajo listi. Prav tako misli še danes mnogo naših čebelarjev, kar nam tudi dokazuje pri nas uveljavljeni izraz: hoja medi itd. Tudi naš Janša in za njimi Goličnik trdita, da »smreka v naših deželah skus tri tedne en sladik žonft iz sebe poti...« Za hojo pa pravi: »Paša na hoji scer del terpi, pa v šestih, v sedmih lejtah komaj enkrat se poti.«

Galenus misli, da se medena rosa dviga iz zemlje v obliki hlapov in da se potem kot rosa vlega na listje.

Johannes Bauchinus in Cherlerus (1650) trdita, da nastaja medena rosa zaradi izhlapevanja rastlinskih prvin, ki se nato zgoste v roso.

L. 1654. misli Peter Laurenbergus, da pada medena rosa v obliki dežja iz večernih oblakov. Prav to so mi pred kratkim trdili tudi nekje na Dolenjskem preprosti čebelarji. Sklicavali so se na to, da so bili sami priče, ko je padal tak dež. Komaj sem jih pregovoril, da je kaj takega nemogoče in da so se motili, ker medena rosa ni padala z neba, ampak je morda padla tu pa tam kaka kapljica z dreves, pod katerim so stali. Fraza kakor »letos bo padla medena rosa« nas le še bolj potrjuje,

* Izraz medenica za medeno roso bo najbrž iz Poljanske doline; tam sem namreč slišal govoriti: »Jelka medeni«.

da nekateri še danes smatrajo, da pada mana, t. j. medena rosa izpod neba.

Sele v 18. stoletju je Réaumur postavil novo trditev. V svoji znameniti knjigi *Mémoire sur les insectes*, ki je izšla l. 1748. pripisuje tvorbo mane neki vrsti listnih uši. Po njegovem mnenju je medena rosa izloček teh uši. Loche se v svoji razpravi iz l. 1765. strinja z Réaumurjem. Th. Gumbel pa 1855 v svojem poročilu trdi, da je treba iskati izvor medene rose v cvetnem prahu, ki je bil padel na liste. Vsebinska teh stanic se potem pomeša z roso in tvori neko lepljivo snov, t. j. medeno roso.

Unger je 1857 v svojem poročilu dunajski akademiji sicer spočetka trdil, da je tvorba mane rastlinskega izvora, končno pa je priznal, da je našel na listih, ki jih je preiskoval, uši. Kuhn (1858) zopet zavrača Ungerja, zatrjuje, da se nahaja medena rosa tudi tam, kjer ni listnih uši.

L. 1872. je Boussingault nabral 3 kg suhe medene rose in je napravil sledečo analizo, po kateri ima medena rosa:

- 48-56% trsnega sladkorja,
- 28-58% invertnega sladkorja,
- 22-55% dekstrina, ostalo pa so še druge primese.

Pri nabiranju je opazil številne listne uši. Hallier (1868), Mooker (1875), Darwin i. dr. so zopet trdili, da proizvajajo medeno roso listi dreves, in Hoffman ter Regel sta to še bolj trdovartno branila, dokazujoč, da sta našla medeno roso tudi tam, kjer ni bilo nobenih uši. Sorauer je postavil novo trditev: Medeno roso proizvaja rastlina, ko pridejo njene korenine do kamenja. Botanik Büsgen na univerzi v Jeni pa je končno izdal 75 strani obsegajočo brošuro, v kateri opisuje svoja številna opazovanja in poizkuse, dokazujoč enostavno, da je medena rosa izmeček neke vrste listnih uši.

Te uši, ki merijo v dolžino do 3 mm, se razmnožujejo s čudovito naglico. Ugotovil je, da ena sama uš izleže v enem letu štirideset drugih uši in da v enem letu nastane štirideset generacij, ki dajo:

1. generacija je 1 uš, torej 1 uš;
2. generacija je 1×40 uši, torej 40 uši;
3. generacija je 40×40 uši, torej 1.600 uši;
4. generacija je 1.600×40 uši, torej 64.000 uši;
5. generacija je 64.000×40, torej 2.560.000 uši;
6. generacija je 2.560.000×40 uši, torej 102 milijona 400.000 uši;
7. generacija je 102.400.000×40 uši, torej 4.096 milijonov uši;
8. generacija je 4.096.000.000×40, torej 163.840 milijonov uši;
9. generacija je 163.840.000.000×40 uši, torej 6.553.600.000.000 uši;
10. generacija je 6.553.600.000.000×40 uši, torej 262.144.000.000.000 uši;
40. generacija je torej 10.485.760.000.000.000 uši.

Če si predstavljamo, da je od tega števila polovico samec in polovico samic in da vsaka samica izleže v začetku zime le po eno jajčece, se spomladi kljub temu izleže iz jajčec ogromno število novih uši, ki se potem zopet množe.

Izločki teh uši so po listju razvlečeni več centimetrov na dolgo in zato si lahko razložimo, da imamo ponekod vse polito z medeno roso, ne da bi istotam naleteli na listne uši, ki jo proizvajajo.

Ti izločki so kakor majhne sladke, lepljive kapljice, ki se združujejo včasih v strnjeno maso.

Po Būsgenovih opazovanjih izloči posamezna uš v eni uri po dve kapljici medene rose, ki merita v premeru en milimeter; šest uši more izločiti 0.28 gr. medene rose v sto dneh.

Iz teh zanimivih Būsgenovih raziskavanj dobi človek precej točen pogled in razjasnilo, kako nastaja medena rosa. Čakamo samo še nekoga, ki nam bo pojasnil, kaj ovira, da se te uši vsako leto tako ne razmnože in kateri so tisti pogoji, ki predvsem vplivajo na razmnožitev teh uši in s tem na proizvodnjo medene rose. Sicer Būsgen sam pravi, da je zato nujno potrebno suho leto z mrzlimi nočmi in toplimi, vročimi dnevi, a dobro vemo, da so včasih dani taki pogoji, pa kljub temu ni medene rose. Torej morajo biti za to še posebni razlogi in pogoji, ki pa se do danes, vsaj kolikor je meni znano, niso mogli odkriti in z gotovostjo ugotoviti.

Zato, dragi čebelarji, nam zasedaj ne preostaja drugega, kot da še vnaprej upamo, da bo hoja medila, saj je to upanje v zadnjih letih naš edini in zanesljivi pridelek. Če bi še tega ne bilo, potem... potem pač ne bi bili več čebelarji.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Slov. čebelarškega društva, dne 11. aprila 1937 v Celju.

Dalje.

Nato je podal blagajnik upravnega oddelka poročilo o finančnem stanju upravnega oddelka, o nakupu sladkorja in o domu Antona Janše.

Blagajniško poročilo za leto 1936.

Blagajniške posle upravnega oddelka smo v preteklem letu vodili na isti način kot prejšnja leta, to je, blagajniške knjige smo vodili ločeno za upravni odelek, za nakup sladkorja in za Dom Antona Janše, ker je na ta način pregled vsega poslovanja najbolj jasen in umljiv. Vsa vplačila in izplačila so se vršila po čekov. uradu, razpoložljiv denar pa je bil naložen v Mestni hranilnici ljubljanski. Preglednika sta pregledala vse blagajniške knjige, račune in računске zaključke in porabila za to delo 2 krat po pol dneva.

Upravni oddelek.

Kakor znano, se upravni oddelek vzdržuje le s članarino in podporami. Kar se tiče članarine, moram omeniti, da je bilo plačevanje lansko leto ugodnejše. V letu 1936 je bilo Din 14.000 članarine več plačane kot leta 1935. Temu primerno se je zastanek na članarini zmanjšal za Din 8000. To je razveseljivo znamenje, ker nam daje rahlo upanje, da se gospodarski položaj počasi vendarle izboljšuje.

Kar se pa tiče podpor, pa moram, žal, omeniti, da je bilo društvo pri teh zelo prikrajšano. Ako pomislimo, da smo prejšnja leta dobivali od ministrstva po ZJCD za predavanja do Din 15.000 za »Slov. Čebelarja« do „ 5.000 za druge društvene potrebe pa . . . do „ 3.000

skupaj Din 23.000

je bil to velik dohodek, ki je naš denarni položaj zelo olajševal. Lansko leto ni društvo dobilo nikake podpore. Posledica tega je bila, da si je moral upravni oddelek sredstva za kritje tekočih stroškov iskati drugod in da je sklenil lanske račune s primanjkljajem Din 10.112.16. Trdno pa upamo, da bodo oblasti uvidele naš težak položaj in upoštevale naše stremljenje za napredek čebelarstva ter nam letos pomagale s primernimi podporami.

Posamezne postavke dohodkov in stroškov so bile objavljene v SČ. Omenjam le še nekatere važnejše točke iz računskega sklepa:

Na zaostali članarini je društvo prejelo	Din	9.462.50
Na redni članarini pa	»	74.601.50
Za prilogo »Obzornik« je bilo plačanih	»	3.055.50
Pri tem listu smo imeli izgube	»	2.535.50
Raznih knjig so člani pokupili za	»	16.069.50
Za kritje stroškov si je upravni oddelek izposodil	»	66.000.—
Za zatiranje kužnih čebelnih bolezni pa	»	15.000.—

To posojilo bomo vračali v obrokih.

Stroški uprave so bili običajni kakor vsako leto. Razvidni so iz zaključka, ki je bil objavljen v našem glasilu. Poseben strošek je bil za zatiranje čebelnih kužnih bolezni, ki znaša Din 18.933.50.

Bilanca izkazuje položaj upravnega oddelka, ki je letos, kakor sem omenil, za Din 10.000 pasiven. Ta primanjkljaj bo izravnán, kakor hitro dobimo nekaj podpore od oblasti, ki jo odbor upa dobiti po načrtu, ki ga je sestavil.

Sladkor.

Kot poseben sklad vodimo sklad za nakup sladkorja. Ker ne vemo, kakšne vremenske neprilike nas lahko kdajkoli zadenejo, je potrebno, da ima sklad toliko denarja na razpolago, da lahko društvo sladkor vsak čas naroči in mu ni treba šele čakati na dotok denarja od naročnikov.

Lansko leto je dobilo društvo 4 vagone sladkorja. To so bili zadnji vagoni z ogljem denaturiranega sladkorja.

Končno moram omeniti, da se cena sladkorja stalno izpreminja. Nanovo so zvišali prometni davek od 7 na 8.7%, ki ga nam zaračunava tovarna. Zaradi teh izprememb pa društvo ni zvišalo cene sladkorju. Letos pa, ko smo začeli dobivati z žaganjem denaturirano sladkorno moko, smo bili prisiljeni dvigniti ceno za 50 par, ker je sladkor prah mnogo dražji kot kristalni sladkor.

Sklad za dom Antona Janše.

Blagajniško poslovanje Sklada doma je bilo v letu 1936 zelo aktivno. Kakor znano, je z nakupom hiše prevzelo društvo hipoteko Mestne hranilnice, ki je znašala v začetku leta 1936 Din 292.880.—

Na ta račun smo lansko leto s pomočjo raznih prispevkov in stare vloge plačali Mestni hranilnici » 82.000.—

V tem znesku so všete tudi obresti dolga v znesku » 21.000.—

Dolg se je torej zmanjšal na » 232.780.—

Dohodki.

Vrnjene davščine, ki jih je društvo leta 1935 plačalo preveč » 6.369.—

Bohinčevo plačilo » 1.800.—

Prispevki DČ in kamni » 19.304.—

Vrnjeno posojilo DČ » 25.200.—

Prispevki » 68.500.—

Obresti vlog » 2.390.—

Stroški.

Plačilo končnega obroka za adaptacije » 9.926.—

Vračilo posojila za nakup hiše » 10.133.—

Vračilo posojila Hipotekarni banki » 45.825.—

Davki (kanalska pristojbina) » 294.—

Razni mali stroški » 231.—

Plačilo na račun dolga » 82.000.—

S tem so bili lansko leto poravnani vsi stroški, ki so nastali ob nakupu in za vso adaptacijo hiše. Ostal je neplačan le še dolg pri Mestni hranilnici, ki ga pa društvo redno odplačuje. Ako Bog da srečo, bomo tudi to breme kmalu premagali, to pa seveda le s pomočjo podpor, ki jih pričakujemo.

Bilanca Doma izkazuje Din 50.011.50 premoženjskega prirastka in se je premoženje dvignilo na Din 419.336.—

Tudi to poročilo je bilo sprejeto brez debate.

Potem je podal svoje poročilo vodja Društvene Čebelarne ravnatelj g. Arko.

Poročilo

vodje rav. g. Arka o stanju Društvene čebelarne.

Zelo slabe čebelarke letine v zadnjih letih povzročajo, da promet s čebelarskimi potrebščinami ni tolik, kakršnega bi radi imeli. Vendar smo leto 1936 še uspešno zaključili.

Glasom bilance in računa izgube in dobička z dne 31. decembra 1936 znaša dobiček v tem letu Din 1687.16. Ta bi bil večji, ako Društvena čebelarna ne bi imela tudi v letu 1936 okroglo Din 20.000.— stroškov za adaptacijo prodajnih in drugih prostorov v Janševem domu in za popravo strojev za izdelavo satnic. Iz bilance je razvidno, da dolgujemo Skladu za Janšev dom še Din 60.000 in da znaša premoženje Društvene čebelarne konec leta 1936 Din 233.400.—

Finančno ministrstvo je ugodno rešilo prošnjo društva z dne 7. decembra 1933 za oprostitvev pridobnine in rentnine. Glasom odločbe gospoda finančnega ministrstva z dne 9. julija 1936, št. 81.184, in odredbe dravske finančne direkcije v Ljubljani z dne 1. febr. 1937, št. 1202, je društvu priznana prostost pridobnine in rentnine od 1. avgusta 1936 dalje.

Kupčija z medom je prav povoljna. Leta 1936 smo od naših članov nakupili preko 15.000 kg me-

du, kar dokazuje, da smo bili kupci za dobro četrtino v Ljubljano uvoženega medu.

Društvena čebelarna napreduje sicer počasi, toda z zadovoljivim uspehom. Skrb njenega vodstva je, da se po možnosti kmalu iznebi svojega dolga pri Skladu za Janšev dom in da si bo pridobila zadostnih sredstev za nakup medu in voska v večjih množinah.

Zaradi tega mora biti dolžnost nas vseh, da kupujemo čebelarke potrebščine le v Društveni čebelarni ali pa pri njenih podružnicah v Celju, Dolnji Lendavi, Mariboru in Ptujju ter s tem podpiramo svoje podjetje.

O uslužbencih Društvene čebelarne poročam, da je njih službovanje v vsakem oziru prav povoljno. Kot prejšnji poročili, je bilo tudi to blagajniško poročilo sprejeto brez debate.

Po tej točki je podal v imenu obeh pregledovalcev g. Ivan Šmajdek pregledniško poročilo ter izjavil, da sta z g. Ivo Verbičem pregledala vse društveno poslovanje ter našla vse v najlepšem redu v blagajniških knjigah in tudi pri zalogi blaga. Omenil je le, da je bil strošek za pregled čebelnjakov v ptujskem okraju zelo visok, znašal je preko 18.000 din in da naj v bodoče taka bremena nosi oblast, ki je po pravilniku dolžna skrbeti za zdravstveno stanje čebel. Omenil je, da bo treba kmalu skrbeti za postavitev novega skladišča na vrtu Janševega doma, ker ima Čebelarna za svoje blago že malo prostora. Oba pregledovalca računov sta predlagala, da se da obema blagajnikoma in celotnemu odboru razrešnica.

Predlog g. Šmajdka je bil soglasno sprejet.

Volitve. G. predsednik je naznanil, da ima zbor letos voliti sedem novih odbornikov. Letos so avtomatično prenehali biti odborniki gg.: Raič Slavko, Babnik Janko in Dermelj Mirko, kot zastopniki iz bivše Kranjske gg.: Strgar Jan in Vales Josip, iz bivše Štajerske pa gg.: Gallob Rudolf in Ribič Ivan.

G. predsednik je ponudil 5 minutni odmor, da bi zborovalci lahko izbrali svoje zastopnike, toda večina je zahtevala nadaljevanje zborovanja. Delegat g. Stojkovič iz Ljubljane je predlagal, naj ostanejo v ožjem odboru isti odborniki kot doslej. G. predsednik je dal predlog na glasovanje in gg. Raič Slavko, Babnik Janko in Dermelj Mirko so bili soglasno ponovno izvoljeni v ožji odbor. Enako je bil soglasno sprejet predlog Zveze, da ostaneta gg. Gallob Rudolf in Ribič Ivan še nadalje v širšem odboru.

Glede izvolitve zastopnikov podružnic ljubljanskega območja se je razvila kratka debata. Zastopnik čebelarke podružnice v Kranju je zahteval, da naj pride v širši odbor g. Ravnik Janko upravnik iz Kranja, in sicer namesto g. Strgarja. G. predsednik je omenil, da želi tudi »Zveza«, da se izvoli v širši odbor še en zastopnik za Prekmurje. V tem primeru pa bi širši odbor imel dva odbornika več, ker bi tudi za ljubljansko območje moral biti izvoljen še en odbornik. Delegat g. Liliija je zahteval, da se izvoli v širši odbor še zastopnik metliškega okraja. Delegat g. Klinar iz Gorij je zahteval, da ostane g. Strgar še nadalje v odboru. Končno je bil stavljen sledeči predlog: »Ali naj se volita v širši odbor dva nova zastopnika, ali ne?« Štirje delegati so bili za to, vsi ostali pa so bili proti temu, da bi se število odbornikov širšega odbora zvišalo.

Nato je dal g. predsednik na glasovanje predlog, da naj se izvolita v širši odbor gg. Strgar in Vales, ali pa gg. Ravnik in Vales. 10 glasov je bilo za gg. Strgarja in Valesa, velika večina pa za gg.

Ravnika in Valesa, ki sta bila torej izvoljena, g. Ravnik za gorenjske podružnice, g. Vales pa za dolenske podružnice.

Za namestnike so bili izvoljeni gg. Ivan Šetinc z Jesenic, Tit Grčar z Barja in Alojzij Bačić z Viča.

Za pregledovalca računov sta bila izbrana gg. Ivo Verbič in Ivan Šmajdek.

G. predsednik je še pred izvolitvijo namestnikov in preglednikov predlagal, da se izvoli v širši odbor tudi vsakokratni čebelarški referent pri banski upravi, kar je bilo soglasno sprejeto. Gosp. Okorn pa se je za izvolitev zahvalil ter omenil, da izvolitve zaradi svojega službenega mesta ne more sprejeti. Na prigovarjanje delegata g. Gune iz Zagorja in ostalih je izjavil, da bo zadevo javil banski upravi v odločitve.

Po volitvah je referent g. Cimerman sporočil občnemu zboru pozdrave g. mestnega načelnika celjske občine in izrazil željo, da bi rodilo zborovanje mnogo uspeha. G. predsednik se mu je toplotno zahvalil.

Predlogi. Za občni zbor je bilo vloženih več predlogov podružnic. Najprej je prišel na vrsto predlog podružnice Kranj glede spremembe pravil.

Prvi predlog se je glasil: »Predsednik, en podpredsednik, tajnik in blagajnik tvorijo ožji odbor, ki sklepa pravnoveljavno. Izmed ostalih odbornikov odpade polovica na ljubljansko, polovica pa na mariborsko okrožje.« Tako naj bi se spreminil § 8 društvenih pravil. Delegat g. Ravnik je pojasnjeval ta predlog in prosil, da ga občni zbor sprejme. Proti predlogu je bilo več pomislekov. G. Guna je bil načelno zanj, toda vprašanje je, kdo bo nosil stroške za potnine k sejам. — G. Vales je bil proti predlogu. — G. Lenarčič je omenil, da je nastal na zadnji seji širšega odbora konflikt zaradi pravnoveljavnega sklepanja ožjega odbora. Je bil mnenja, da bi se postavil proporc in volil v širši odbor iz vsakega okraja en član.

G. Mihelič je predlagal, da se bi uveljavilo demokratično načelo. Dela je toliko, da bi štirje odborniki, ki jih predvideva podružnica Kranj za ožji odbor, ne zmogli vsega dela. Sklepe ožjega odbora naj kot doslej odobri širši odbor. Vsi imamo skupne interese in vsi delamo za vse.

G. Raič je bil mnenja, da se v predlogu kranjske podružnice kaže neko nezaupanje. Odbor je imel 36 sej in ni nikaka zabava, hoditi tolikokrat k seji. To pa kaže, da je dela veliko in nikakor ni mogoče, da bi ožji odbor čakal na seje širšega odbora, ki naj bi sklepe potrdil. Preveč bi bilo stroškov za potnine. Zaupajmo drug drugemu.

G. predsednik je omenil, da so bili doslej vsi sklepi ožjega odbora predloženi tudi širšemu odboru v odobrenje in tako hočemo delati tudi v bodoče.

G. Ivo Verbič je omenil, da je teoretično predlog dober, praktično pa bi pomenil škodo za društvo. V ožjem odboru je še premalo odbornikov, ne pa preveč.

G. Mihelič je bil mnenja, da bi ožji odbor smel sklepati za izplačilo računov do 5.000 Din, od tega zneska dalje pa le širši odbor.

G. Peterlin je poročal, kako se je delalo pri sejah širšega odbora doslej. Vsi sklepi so bili predloženi širšemu odboru v odobrenje. Težko bo dobiti sposobnejših ljudi, ki bi to delo vršili boljše. Iz gospodarskega vidika je na vsak način potrebno, da je ožji odbor v Ljubljani in številčno tako močan, kot je sedaj.

G. Peternel je potrdil, da je ožji odbor doslej vedno vse sklepe predložil v odobrenje širšemu odboru in s tem v redu postopal.

G. Šetinc je predlagal, da se določi ožjemu in širšemu odboru delokrog.

Delegat iz Ptuja je predlagal, da se vsakokrat sporočijo vsem odbornikom vsi sklepi ožjega odbora.

Ponovno pojasnilo, kako je ožji odbor postopal doslej, je podal še enkrat g. predsednik. G. Mihelič je ponovil svoj predlog, da naj občni zbor sklene, da se kljub društvenim pravilom stavijo pri vsaki seji širšega odbora vsi sklepi ožjega odbora v odobrenje.

Pri glasovanju je predlog kranjske podružnice propadel, ker so zanj glasovali le štirje delegati. Ker zastopnik kranjske podružnice s tem glasovanjem ni bil zadovoljen, češ da delegati besedila niso razumeli, je tajnik predlog ponovno prebral in g. predsednik ga je dal še enkrat na glasovanje. Pri drugem glasovanju je z a predlog glasovalo le šest delegatov. Torej je predlog kranjske podružnice končno propadel. Pač pa je dobil ožji odbor od občnega zbora nalog, naj glede sklepov ožjega odbora postopa tudi v bodoče tako kot doslej.

Drugi predlog podružnice Kranj je bil, da se smejo ustanoviti zveze čebelarških podružnic, če je zato najmanj pet podružnic.

G. Bitenc je bil proti predlogu, ker se lahko dela brez zveze. Podružnice lahko vedno skupno zborujejo.

G. Ivo Verbič je omenil, da ideja ni slaba, predlagal pa je, da ustanove podružnice namesto zveze svoje zadrüge.

G. Rižner je bil za ustanavljanje zvez, ker se v skupnem delu laže dosežejo uspehi.

G. Ribič je bil mnenja, da bi se zveze ne ustanovljale, pač pa naj se podružnice same združujejo v delovne skupine.

G. Ravnik je kot zastopnik kranjske podružnice že prej utemljal podružnični predlog in dodal še, da naj se pusti ljudem veselje do dela.

G. Mihelič je prosil pojasnila, kako si predstavlja podružnica Kranj delo v zvezi.

G. Ribič je bil zelo za ustanovitev delovnih okrožij.

G. Guna je opozoril, da gredo nekateri člani preko pravil društva, zato naj bi se dala članstvu možnost dela v zvezah.

Predlog je pri glasovanju propadel; zanj je glasovalo le 9 delegatov.

Tretji predlog kranjske podružnice je zahteval, da se društveno premoženje ob morebitni likvidaciji prenese v varstvo bodoče Kmetijske zbornice, ne pa Kmetijske družbe. Po kratki debati je bilo sklenjeno, da se bo predlog upošteval, kadar se bodo društvena pravila v večjem obsegu spremenila, ker so kmetijske zbornice sedaj šele ustanovljene in še ne vemo kako in kaj.

Četrti predlog je stavila podružnica Škofja Loka, ki je zahtevala nekatere spremembe pravil, ki so sličnega značaja kot predlogi podružnice Kranj. Občni zbor predloga ni sprejel ter sklenil, da ostanejo pravila za enkrat neizpremenjena.

Peti predlog je stavil društveni odbor, ki je predlagal, da občni zbor sprejme proračun upravnega oddelka in Janševega doma, kar se je tudi zgodilo.

Proračun upravnega oddelka.

Dohodki.

Vloga v čekovnem računu	Din	169.83
Vloga v Mestni hranilnici	„	1.665.50
Zastanki članarine	„	15.000.—
Članarina za leto 1937	„	80.000.—

Izkupilo za knjige:		
Vrednost medu	"	100.—
Čebelarne bolezni	"	100.—
Jugova knjiga	"	5.000.—
Nemške knjige	"	300.—
Podpora banske uprave	"	1.000.—
Razne podpore ministrstva, narod-		
ne banke, Hipotekarne banke	"	44.364.67
Skupaj	Din	147.700.—

Stroški.

Slovenski Čebelar:		
tisk	Din	45.000.—
klišeji	"	2.000.—
poština	"	2.800.—
naslovi	"	1.500.—
sotrudniki	"	7.500.—
uredništvo	"	6.000.—
razno	"	1.000.—
Opazovalne postaje	"	5.000.—
Tajništvo	"	9.600.—
Tajniške potrebščine in tiskovine	"	3.500.—
Tečaji, predavanja	"	13.000.—
Potnine in sejnine	"	5.000.—
Plemenilna postaja	"	400.—
Papir	"	500.—
Muzej	"	1.000.—
Knjižnica	"	1.500.—
Tuji časopisi	"	600.—
Delno odplačilo posojila	"	10.000.—
Odplačilo Jugove knjige	"	10.000.—
Za zatiranje kužnih bolezni (če pri-		
spe podpora)	"	10.000.—
Za rejno okrožje	"	800.—
Proslava 40 letnice Slov. Čebelarja,		
razstava v Mariboru	"	1.000.—
Prispevek Zvezi — članarina	"	3.000.—
Razno	"	7.000.—
Skupaj	Din	147.700.—

Proračun za Dom Antona Janše.

Dohodki.

Vloga v čekovnem računu	Din	23.826.—
Vloga v Mestni hranilnici	"	36.690.—
Bohinčevo plačilo	"	1.800.—
Kamni za Janšev spomenik	"	1.000.—
Prispevki Čebelarne	"	18.000.—
Obresti Čebelarne	"	5.000.—
Skupaj	Din	86.316.—

Stroški.

Odplačilo hipoteke	Din	70.696.—
Davščina — kanal, pristojbina	"	500.—
Eventualno popravilo hiše	"	5.000.—
Oprava v sejni sobi	"	10.000.—
Zavarovalnina proti požaru	"	120.—
Skupaj	Din	86.316.—

V debati o proračunu se je izpodbijal prispevek za Zvezo v Beogradu v znesku Din 3.000.—. To je namreč članarina, ki jo mora društvo plačati kot član Zveze. Ko je g. predsednik pojasnil, da bo društvo ta znesek plačalo le v primeru, da bo od ministrstva po »Zvezi« kaj dobilo, je bila postavka odobrena.

Za zatiranje čebelnih kužnih bolezni se je vnesla postavka Din 10.000, ki se bo uporabila le v primeru, da bo društvo dobilo enako podporo iz javnih sredstev.

Tako proračun upravnega oddelka in proračun Doma Antona Janše sta bila sprejeta v celoti.

Šesti predlog, ki ga je stavil društveni odbor: članarina za leto 1937 naj ostane Din 35.—, je bil sprejet.

Sedmi predlog podružnice Novo mesto, da bi se članarina znižala, je propadel.

Osmi predlog podružnice Novo mesto, da bi se dovolila ustanovitev Zveze dolenskih podružnic v Novem mestu, je bil odklonjen.

Deveti predlog podružnice Novo mesto glede varstva čebelarjev, ki so bili obdavčeni, je bil sprejet in tozadevna naloga izročena odboru.

Deseti predlog podružnice Novo mesto glede ustanovitve podružnice Čebelarne v Novem mestu je bil sprejet, če bo podružnica dobila primerne prostore.

Enajsti predlog podružnice Škofja Loka glede razdelitve članskih izkaznic, enotne mere kranjčev in članstva v območju podružnice bo rešil odbor na svoji seji.

Dvanajsti predlog g. Skapina iz Slov. Bistrice, ki je predlagal, da bi stremeli za obveznim včlanjevanjem vseh čebelarjev, ni bil sprejet, ker je za enkrat neizvedljiv.

Pasišča. Predsednik g. prof. Verbič je dal o pasiščih daljše poročilo, v katerem je pojasnjeval delo in stališče odbora, ki se vedno drži sklepov občnega zbora in ankete z dne 17. maja 1936. Omenjal je predloge, ki jih je odbor stavil zaradi izboljšanja uredbe banski upravi, omenjal je članke, ki so bili objavljeni o prevažanju čebel v pašo v »Slov. Čebelarju«, grajal čebelarje, ki so se glede pašnih zahtev zatekli v politične časopise, in obsodil posebno onega, ki je v »Slov. Gospodarju« blatil društvo in nekatere njegove člane in poročal očitno neresnico ter preprečil objavo stvarnih pojasnil in popravkov. Končno je predlagal, da naj se predlogi, ki so bili poslani banski upravi že leta 1932, izvedejo.

Po tem pojasnilu je podal izjavo banski zastopnik g. Okorn. Pojasnil je celoten položaj in stremjenje banske uprave. Treba bo resnega in mirnega dela, ker le v tem primeru bo šla banska uprava čebelarjem na roko. Prosil je čebelarje iskrenosti, širokogrudnosti in objektivnosti, da ne bo delo naletelo na težkoče. Banska uprava namerava vprašanje pasišč urediti tako, da bo najprej zahtevala podatke o stanju čebelarstva v posameznih okrajih. Nato se bodo vršili ogledi pasišč, kjer bodo sodelovali zastopniki občin, čebelarstevskih podružnic in osrednjega čebelarskega društva. Na licu mesta se bodo določila pasišča, stojišča in število panjev v pasiščih. Na ta način se bodo najprej uredila pasišča v ptujškem in ljutomerskem okraju, pozneje pa še drugod.

G. Kancler je kot delegat ptujske podružnice začel brati predloge in pojasnilo k predlogom, ki jih je predložila ptujska podružnica.

Ker se je g. Okorn ponovno prijavil k besedi, mu jo je g. predsednik dal. G. Okorn je pojasnjeval stališče banske uprave.

Nadaljnje debate so se udeležili še g. Lenarčič, Vales, Kirar, Ribič, ki je s posebnim poudarkom izrazil veselje, če se bo namera banske uprave uresničila.

Po končani debati je dal g. predsednik na glasovanje, ali se občni zbor strinja s tem, da naj se pasišča uredi po načelu banske uprave. Nasveti g. Okorna so bili soglasno odobreni.

Zavoljo tega so odpadli vsi predlogi čebelarstevskih podružnic Ljutomer, Ptuj itd., ki so predlagale spremembo uredbe, ker bo vprašanje pasišč urejeno popolnoma na novi podlagi.

Ob koncu debate je g. Kancler ponovno začel pojasnjevati stališče domačinov in je čital predloge ptujske podružnice. Predlogi pa niso prišli do razprave, ker so gg. delegati začeli zapuščati svoje prostore, nakar je g. predsednik, ko je g. Kancler prebral podružnične predloge, zaključil občni zbor s toplo zahvalo vsem navzočnim.

Nekaj čebelarških spominov

Fr. Rojina — Zg. Šiška.

(Dalje.)

Na stara leta jame človeku s telesnimi močmi pešati tudi spomin, a to je nazumeti tako, da postane človek pozabljiv le za stvari, ki se godé v njegovi starosti, doživljajev pa, ki so se mu vtisnil v spomin v njegovih mladih letih, ne pozabi nikdar. Prav zato govore stari ljudje tako radi o časih, ki so bili.

Letos bo petdeset let, kar sem nastopil svojo prvo učiteljsko službo v Kolovratu. Ako bom pripovedoval o svojem ondotnem čebelarjenju, bi utegnil kdo misliti, da sem v tej dolgi dobi po večini že vse pozabil, pa da si marsikaj izmišljujem nanovo in podajam bralcem »čebelarja« le nekakšne čebelarške pripovedke. Temu pa ni tako! Vse, kar bom povedal, bo gola resnica, saj sem uvodoma omenil, da mladostni vtiski, zlasti prav lepi, kakor tudi žalostni, ostanejo človeku v spominu za vedno. V dokaz, kako živo se spominjam še prvega panjú, ki sem ga kupil spomladi po svojem prihodu v Kolovrat, popišem takoj njegovo zgodovino, ker je v nekem oziru dokaj zanimiva. Kakor sem že v svojih prejšnjih »Spominih« omenil, sva si postala z ondotnim čebelarjem Pergalom brž od začetka prav dobra prijatelja. Obljubil mi je že jeseni, da mi bo odstopil enega plemenjaka, ter da bom, dokler bo kaj prostora, čebelaril lahko v njegovem uljnaku. Odločil mi je prvega v spodnji vrsti, ki sicer ni bil cvet njegovih panjev, dober pa. Bil je izrojenec z obilno tremi četrtnami dela, ki je bilo pa zadaj tako zdebeljeno, da so bili štirji sati čez vso panjevo širino, kjer bi jih bilo lahko sedem, po kolikor so jih namreč imeli navadni kranjiči s podolžno stavbo. Ti debeli štruklji so morali biti pač vzrok, da čebele nobeno leto niso novile; kolikor so bile napravile satja prvo leto, toliko ga je ostalo še poznejših pet let. Pergav ga je imel namreč sam že tri leta, jaz pa potem tudi tri, in je njemu rojil eno leto kot prvi, drugo leto kot drugi, meni pa dve leti kot drugi in zadnje leto kot tretji izmed vseh panjev, kolikor jih je bilo v uljnaku. Za rojenje ni kazal nikoli kakšnih znamenj; čim so čebele zadaj le nekoliko zasedle, je po nekaterih dneh že izrojil. Ker je imel za zaleganje razmeroma le malo satja, so bili njegovi roji

precej šibki, a je bil tako pameten, da ni rojil nikoli več kot po dvakrat, dve leti pa celo samo po enkrat; toda roji so bili vedno zgodnji in so si tako sami, kakor tudi izrojenec kaj hitro opomogli. Poslednje leto pa se temu maticami vrnila s prahe, in zapečaten je bila njegova usoda. Satje je bilo že kar dovolj staro, zato mu nisem hotel dodajati kakšnega roja, ampak sem ga naveznil kot pustoto drugemu močnemu panju. Ko sem mu bil odvzel dno, sem šele izprevidel, kakšno dobroto bi mu storil, ako bi ga bil kdaj pred češnjevo bérnjo izpodrezal za dobro ped, zakaj satja ni imel zdebeljenega samo zadaj, temveč tudi za sprednjo končnico; tako je bilo zaleganje ovirano na obeh koncih. Potem ni čuda, da so bili roji majhni, pač pa se je bilo čuditi, da je panj pri takih razmerah sploh kdaj rojil ter da se je vsa leta razvijal še tako dobro. Ko sva si s Pergalom ogledovala izredno zdebeljeno in po večjem še zadelano satje, me vpraša, če vem, zakaj je satovje zdebeljeno tudi za sprednjo končnico, ker ja tam po navadi zalega. »Nak, tega pa ne vem« — mu odkimam. »No, vam bom pa jaz povedal« — je dejal vesel, ker je vedel, da zelo rad občudujem njegovo bistroumnost, katere bi mu v resnici nihče ne mogel odrekati. In kot preprost možakar mi je zadevščino kaj umljivo pojasnjeval, jaz pa sem med tem izpodrezoval tiste debele sate ter jih skladal v majhno dežo za slabe čase. »Pred šestimi leti« — pravi — »ko sem ogrebel v ta panj nekega prvca, je bila letina zelo medena, da so vsi prvci in celo večina družcev izdelali satovje od konca do kraja, samo tale ne, kar se mi je zdelo tem bolj čudno, ker so bile čebele še tistega izjemno dobrega plemena, ki sem ga prinesel z velikanskim trudom čez hribe in doline in celo ponoči iz Luč na Štajerskem. Že koj v začetku mi je nagajal, ker ni in ni hotel na noben način ostati v panju spredaj, in sem ga več jutrov zaporedoma našel zopet skoraj na sredi panjú, čeprav sem ga večkrat z žlico spehál nazaj ter mu nekajkrat porezal že nasnovane satičke. Ker ni hotel on, sem moral odnehati jaz in sem ga naposled pustil v miru, naj dela po svoji trmi. Najbrž tudi matica ni bila več kaj prida, sicer bi je čebele ne mogle prehiteti s stavbo satja ter prezgodaj čez mero potegovati celice na obeh koncih gnezda. Pozneje matica ni mogla čez tako zdebeljeno satje, čeprav je bilo zadaj še precej prostora, kjer bi čebele lahko dodelale novo pravilno satje, ali v tem primeru bi nastalo dvoje gnezd, kar pa ni v čebelji navadi.« Tako prepričevalno bi mi stvari še vsak profesor ne razložil« — sem mu moral priznati — »zdaj mi pa še povejte, kakšen med

je neki tale iz kota, ki je tako čudovito lepo rdeč?» Odrezal sem ga mu košček od debele kepe, a ga ni spoznal ne po barvi, ne po okusu. »Ajdov ni, smrekov ni, jelov tudi ne« — premišljuje ter zmajuje z glavo — »drugih temnih medov pa pri nas ni. Vedno mi je bil ta panj uganka, naposled ima pa še tak med, kakršnega nisem videl še svoj živ dan in si tudi misliti ne morem, na čem neki naj bi ga bil nabral.« Tisti med je bil zares nekaj posebnega: rdeč in čist kot najzlahtnejši rubin, okusa pa nebeškega. Pozneje sem imel v teku časa marsikdaj priliko na raznih čebelarških razstavah videti in tudi pokušati najrazličnejše vrste medov, ali na takega, kakršnega sem našel v tistem čudaškem panju, nisem naletel nikdar več.

Pri tej priliki naj omenim še troje izredno finih medov, ki mi ne gredo iz spomina. Na mednarodnem čebelarškem kongresu v Parizu nam je dajal udeležencem neki velečebelar pokušati med od pomarančnega cvetja; pripeljal ga je s seboj iz Maroka sod s 300 kg. Pač dragocena specialiteta! — Prekrasen in imeniten je bil tudi planinski med, ki mi je z njim nekoč postregla pri zajtrku neka hotelirka v Milanu. Bila je Švicarka, katere dom je stal 2000 m visoko v planinah, in so ji med pošiljali vedno od doma. V svoji dobrodejni prijaznosti mi je pravila, da je njen obsežni gostinski vrt ob lepem vremenu vsako popoldne popolnoma zaseden ponajveč od takih družin, ki imajo otroke, in da je prav med tisti magnet, ki jih vleče semkaj. Verjetno, saj maslen kruh s takim medkom je še za odrasle in stare ljudi izborna papca, kaj li že za deco in doraščajočo mladino! — Najboljši med, kar sem ga pridelal kdaj sam, pa je bil oni iz leta 1917, torej prav pred dvajsetimi leti. Takrat je trajalo skrajno slabo vreme prav do začetka maja. Za sto dvajset plemenjakov sem imel pripravljene 300 kg sladkorja, čebele so bile že potrebne, sam sem pa v Judenburgu pasel lenobo. Tedaj sem našel dobrega človeka iz komandantove pisarne — Bog Ti daj zdravje, prijatelj Habè! — in ta mi je proti koncu aprila, kar tako nekako pod roko, preskrbel petdnevni dopust, da sem lahko do dobrega nakrmil čebele. S sladkorjem mi ni bilo treba štediti, saj je bil takrat popolnoma čist po 22 vinarjev kilogram, postavljen na dom. Komaj sem se bil vrnil v Judenburg, že so me prestavili v zloglasni Lebring, kjer sem si že po nekaj dneh zopet izvil tritedenski dopust. Domov sem prišel zvečer, ko čebele že niso več letele, ali »štimo« so imele, da je bilo veselje, in iz panjev je prihajal čudovito prijeten duh. Češnja, ki je je v Pševem in sploh po spodnjih obronkih Sv. Jošta, skoraj toliko

kot v Stangi, je bila že vsa v cvetju. Kadar pa češnja cvedi, petelin nori — to se pravi, da v tem času divji petelin poje najhuje, zato se nisem mogel zdržati in sem takoj pripravil puško in oprtnik, da na Vrhéh za Sv. Joštom poizkusim svojo lovsko srečo. Kmalu po polnoči sem jo mahnil čez Javornik, kjer sem se oglasil pri kovaču, ki je bil lovski čuvaj sosednjega lova in tudi prav dober čebelar, da se nekoliko porazgovoriva, saj za petelina sem bil itak še prezgodnji. Petelinu pojo dobro, mi je pravil, na češnji da čebele že davno niso tako brale ter da novijo vsevprek; borovnice pa, ki je tudi pravkar na višku, da letos ne marajo. Da bi ne marale borovnice, ki jim je bila sicer vedno najizdatnejša spomladanska paša, se mi je zdelo naravnost neverjetno, ali pozneje, ko sem imel petelina že zdavnaj na oprtniku in sem stal na sončnem plesnu sredi najlepšega borovja, res nisem mogel zapaziti na njem več kot treh čebel, medtem ko so na češnjah šumele, kakor bi bil na sleherni roj.

Domov grede sem šel k Nartovcu pod Javornikom, kjer sem imel vsako pomlad v paši nekaj čebel, povečjem za prodajo odmenjene kranjiče. Nartovec je sedel na klopci pri uljnaku in kakor zamaknjen opazoval silno letenje čebel. Zavoljo močnega šumenja me ni slišal, ko sem prišel tja, in se je zganil šele, ko sem mu bil položil roko na ramo. »O, o« — vzklikne ves vesel — »to je prav, da ste prišli, janševce že komaj krotim.« Pri njem sem imel namreč tudi štirinajst Janševih panjev na letvice, katerim je bilo treba spomladi zadaj dodevati v razmerju razvijanja čebelnih družin jeseni jim odvzeto odvišno satje. Povedal mi je, da je raztegnil že skoraj vse te panje prav do konca, le za nekatere mu je zmanjkalo satov, a pomagal si je z letvicami, ki jih je naredil sam ter jih opremil z ozkimi osnovami od satnih ostankov, ki so pa tudi že po večini izdelani do dna. »Ne pomnim« — je trdil — »da bi čebele kdaj tako hitro novile; le noter jih pojte pogledat, pa jih ne boste več spoznali.« Preden sem pa šel v uljnjak, sem se moral še prej nekoliko nagledati, kako so težke čebele cincale pred panji in se mašile v žrelih. Nartovec mi je še prinesel kozarček dišečega borovničevca in kos ajdovega kruha, kar se mi je po prečuti noči kaj dobro prileglo. Potem sva pregledala vse panje tudi znotraj. Težava jih je bilo odpirati, zakaj večinoma so bili zadelani prav do konca, zaliti do zadnjega piskrca, čebele, kar jih ni sedelo že za roj, pa so silile ven kot razhudeno mleko iz lonca. Hitel sem domov, da pišem gospej Ambrožičevi, kakšno blago imam, čez štiri dni pa sem ji že postavil na postajo v

Kranj točno petdeset kranjičev, ki jih je prevzela sama.

Doma mi je ostalo še 70 panjov: 14 janševcev, ki sem jih zaradi rojenja vzel takoj po češnji od Nartovca, 10 droryjevcev, 35 dunajčanov, 7 gerstungovcev in, žal, samo 4 AŽ, torej nekakšno sračje gnezdo raznih vrst. Ali kaj sem hotel? Te sem že imel, za nove AŽ pa mi nikoli ni preostajalo denarja, kajti treba je bilo šolati petero otrok, kar niso mačje solze; kdor izkuša, ta ve to. Zdaj na stare dni se mi je pač izpolnila želja, da imam 36 AŽ, a zaradi te prekrate žolčne bolezni jih ne morem več opravljati tako, kakor bi jih rad, in jih bom moral rad ali nerad nekaj odprodati, samo če bi se našel kolikor toliko voljan kupec.

Takoj ko sem bil oddal kranjiče, sem začel točiti. Najprvi so prišli na vrsto janševci. V teh panjih potiskajo čebele odvišni med vedno nazaj; ker ga je bilo pa takrat mnogo čez potrebo, so kar sproti zalivale pridevane jim sate, tako da matice teh niti zaleči niso mogle. Odjemal sem jim po sedem do devet satov — belih plasti — zgolj češnjevega medu. In ta je bil najokusnejši, kar sem ga kdaj točil. Sicer so čebele, ki sem jih imel doma, še dobro dosegle tudi češnje pod Sv. Joštom, toda ker so morale leteti tja čez hrib, kjer je bilo obilno borovničevja, jih je ostala večja armada kar koj na tem. Znano pa je, da borovnični med ne dosega češnjevega niti po vonju, niti po okusu, dasiravno ga prištevamo lahko tudi še k najfinejšim vrstam medov. Le škoda, da se nudi prilika, točiti samega tako redkokdaj, čisto češnjevega pa še manjkrat. — Točil in točil sem, da mi je jelo že primanjkovati posode. Iz te zadrege mi je pomagal neki trgovec z nekaj baloni, takimi v koših. Medu še nikoli nisem prodal tako lahko kot takrat. V četrtem letu vojne je postalo pomanjkanje živil že splošno, zato je šel redilni in okusni medek ljudem izredno v slast. V vseh treh tedanjih kavarnah v Kranju so pili čaj z mojim medom, trgovcem sem ga pa komaj sproti pošiljal, tako so si ga ljudje zaželeli.

Tisto leto je Bog pogledal gorenjske čebelarje res skoz veliko okno. Vse je medilo. Po češnji sadno drevje in divji kostanj, ob inkarnatki sem pa moral točiti že drugič. Potem se je odprl žajbelj, ki je tam gor pač najzanesljivejša, in ker traja več kot mesec dni, tudi prav izdatna paša; je ga pa od Laborov dol kar vse višnjevo. Toda moje veselje je bilo pri kraju; potekel mi je dopust, in treba je bilo vrniti se v Lebring. Za pobiljšek sem vzel sabo več kot deset pivovskih steklenic medka. Ko sem ga potem nekoč vlival v rjavo

brozgo, ki naj bi bila črna kava, pride mimo neki kaprol iz pisarne in me vpraša, kaj da devam v kavo? Povedal sem mu da med in sem ga tudi njemu natočil kozarec, ne sluteč, kako mi bo povrnil to mojo malo ustrežljivost. Prišel je prav tistega dne iz Gradca neki polkovnik in je dajal šesttedenske dopuste vsem onim, ki so bili doma na kmetijah, pa tudi takim, ki bi lahko pomagali svojim sorodnikom pri kmetijskem delu. Seveda sem se pomešal tudi jaz med prošnjike, ali ker sem imel na rokavu »perteljic«, me je zavrnil, češ da naj le ostanem za pisarniško rezervo. Omenjeni kaprol, ki je zabeleževal srečne »urlaubarje«, mi je skrivoma pomežiknil, česar si pa nisem mogel prav tolmačiti. Ko so bili po nekaj urah izpolnjene vse dopustne listine, jih je polkovnik še podpisal, potem se pa takoj vrnil v Gradec. Po baraki se je razlegal veseli živžav dopustnikov, jaz sem pa ves klavern na umazani slamnjači sedeč v mislih blagroval te srečne tovariše. Kar mi pade v naročje kakor iz neba list papirja, za hrbtom pa se zasmeja kaprol. Gledam, berem, a se nisem mogel od iznenadenja takoj zbrati, zakaj bila je pristna dopustnica za šest tednov, podpisana od polkovnika. — »Znati se mora« — je dejal ta moj veliki dobrotnik. V zahvalo sem mu izročil ves med in še nekaj sem mu stisnil v roko, kar pride tudi vojaku vedno prav. Drugo jutro sem bil pa zopet doma.

Prva pot mi je bila seveda k uljnaku. Že zunaj sem videl, da se je za moje tritedenske odsotnosti nabralo mnogo rojev, ki so leteli, da sem komaj videl skoz čebele. Še bolj pa sem se čudil, ko sem jel pregledovati panje znotraj. Zopet je brnelo točilo nekaj dni zaporedoma, da sem se že kar naveličal tega sicer tako prijetnega opravila. Pravi kostanj je sicer nekoliko opralo, vendar sem moral odvzeti tudi ta med, da bi mi ne zagrenil ajdovega. Lepi dopust mi je minil, kakor bi mignil, in sem se šel »plackomandantu« v Kranj javit za odhod. Ta mi je povedal, da je razen za premikanje čet za nekaj časa zaprt ves drugi železniški promet, kadar bo pa vožnja zopet prosta, mi bo to naznanil. K sreči pa sta pozabila name on in Lebring in šele čez 72 dni mi prinese neki orožnik poziv, da se mi je nemudoma zglašiti k cenzuri v Mariboru. Lahko sem bil torej pomolzel čebelam tudi ajdovi med, ki ga je bilo, kljub temu, da sem jim pustil obilno zimsko zalogo, izjemno mnogo, kar se lahko sklepa iz dejstva, da je nabral v ajdi AŽ, ki sem ga tehtal, v devetih dneh natančno 24 kg 32 dkg. Taka je bila najboljša letina mojega 50 letnega čebelarjenja v blaženem letu 1917.

Opazovalne postaje

Kranj: Lani smo imeli v okolici prvi roj že 26. aprila; letos bomo pa še dolgo čakali nanj!

Virmaše: Mesto prestavljanja proti koncu aprila, smo morali pokladati sladkor, da so ostale čebele vsaj pri življenju. Kar je bilo zaloge, so do zadnje kapljice pospravile in kjer ni poskočil na pomoč čebelar, so bili mrliči...

Barje: V splošnem malo zalege. Koncem meseca sem moral vsem panjem zaradi varnosti pokladati.

Dob: Vrbe je zelo obilno cvetelo, pa niso dosti nosile. Še slabše je bilo z borovnico, ki

jo je najprej dež temeljito opral, potem pa še posmodila slana. Močno pa se je uveljavljal regrat s svojo bogato obnožino.

Skorno: Razvoj slab, panji padajo zaradi pomanjkanja. Slabo vreme ovira pašo na črešnji in borovnici.

Sp. Ložnica: Sredi najlepšega cvetja na črešnji in borovnici preti našim čebelam — lakota.

Studenci: Zaradi neugodnega vremena je razvoj čebel zelo počasen; zaradi dežja in vetra imajo malo izletov.

Muta: Panji so suhi in marsikateremu čebelarju so muhe že utihnile. Tukajšnji čebelarji

Mesečni pregled za april 1937

Kraj	Visina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čistih dkg	največ pri-dobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	vetrovnih				
		1.	2.	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- doblj	po- rablj	dkg	dne	C°										
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	70	60	80	—	210	—	—	+15	—	1	+7.85	14	11	—	16	9	5	2
Breg-Križe	483	—	—	—	30	40	40	—	110	—	—	+17	—	1	+8.53	19	21	—	19	11	—	3
Kranj	385	—	—	—	55	50	65	—	170	—	—	+19	+	1	+7.93	18	21	—	12	18	—	16
Virmaše-Škofja Loka .	361	—	—	—	65	100	—	—	165	—	—	+17	+	1	+9.70	19	20	—	12	17	1	23
Tacen-Šmarna gora .	314	95	50	185	60	220	285	—	235	105	24	+18	—	0	+9.00	22	17	—	18	6	6	18
Barje	289	—	—	—	70	40	85	—	195	—	—	+18	+	2	+8.71	24	10	—	9	21	—	8
Dob	305	—	—	60	60	50	80	—	130	50	29	+20	—	3	+8.83	23	16	—	14	13	3	12
Rova	350	—	—	200	65	40	95	—	75	23	—	+18	—	1	+9.31	23	19	—	10	16	4	13
Skorno-Novi klošter .	450	—	60	60	100	65	55	—	100	50	18	+19	+	1	+9.48	18	9	—	10	20	—	3
Sp. Ložnica-Zalec . . .	252	—	—	35	60	35	60	—	120	25	25	+14	—	0	+7.43	24	15	—	8	22	—	21
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	—	—	—	100	100	200	—	400	—	—	+16	—	0	+6.78	20	22	—	22	8	—	10
Muta	387	—	—	—	30	50	70	—	150	—	—	+15	—	2	+7.36	25	19	1	16	14	—	23
Sv. Duh-Selnica . . .	536	—	—	—	35	50	20	—	105	—	—	+12	—	0	+5.06	19	18	1	8	22	—	9
Studenci-Maribor . .	265	—	—	75	85	80	—	—	90	30	23	+19	—	0	+8.51	22	15	—	12	13	5	8
Cezanjevci	182	20	50	40	30	20	140	—	80	50	16	+18	+	2	+9.30	24	17	—	9	20	1	27
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	15	150	65	—	230	—	—	+20	—	0	+10.46	14	11	1	14	7	9	11
Žetale-Rogatec . . .	322	—	10	—	95	95	125	—	305	10	15	+17	+	2	+9.25	17	17	—	17	13	—	14
Donačka gora-Rogatec	397	—	40	—	50	—	60	—	70	20	17	+20	—	0	+10.06	28	20	—	12	15	3	20
Kozje	307	—	—	—	115	90	70	—	275	—	—	+18	+	2	+8.71	14	24	—	10	19	1	11
Leskovec-Krško . . .	186	—	—	—	—	—	—	*)	—	—	—	+19	+	4	+12.58	15	16	—	13	7	10	9
Zakot-Brežice	156	25	—	—	85	20	50	—	130	25	17	+18	—	0	+9.18	23	2	—	10	15	5	13
Toplice-Dolenjsko . .	179	—	10	—	50	40	30	—	120	10	14	+18	+	1	+8.63	20	18	—	10	20	—	20
Krka	300	—	10	15	140	85	130	—	330	15	25	+20	+	4	+12.43	26	16	—	11	19	—	25
Št. Janž-Dol	347	5	10	5	40	35	35	—	90	5	—	+18	—	2	+8.76	22	28	—	7	23	—	24
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20	—	5	+7.50	16	13	—	17	12	1	2
Cerknica	575	110	60	30	10	55	75	60	30	9	—	+18	—	2	+7.30	18	15	1	14	16	—	13
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	45	90	80	—	215	—	—	+12	—	2	+6.30	23	14	2	9	14	7	13
Novo mesto	180	—	25	25	150	35	125	—	260	25	18	+22	—	1	+9.86	19	31	—	13	17	—	4
Šmarjeta	375	40	70	70	—	30	75	75	30	18	—	+20	+	3	+9.50	20	21	—	12	2	16	27
Valpča vas	280	—	—	—	80	70	30	—	180	—	—	+24	+	4	+11.73	17	6	—	11	11	8	9

Vsi panji so A.-Ž. sestava. *) Tehnica pokvarjena.

imajo zelo malo upanja, da bodo letos medišča sploh odprli!

Cezanjevci: Zopet en mesec poln razočaranja! Čebelice niso zopet nič dobile, ali pa skoraj nič. Mnogi okoliški čebelarji morajo pitati.

Nedeljica: Nepredvidnim čebelarjem je padlo precej družin zaradi pomanjkanja medu, ki so ga jim jeseni vzeli. O prestavljanju še ni govora!

Zetale: Zaradi skrajno slabega vremena in nobenega donosa, še obnožine primanjkuje. Stara zaloga (10—12 kg medu!) je popolnoma potrošena in moramo pitati. Razvoj je letos zaostal za štiri tedne napram lanskem.

Kozje: Sadno drevje je po večini že odcvetelo in čebele niso imele dosti od te paše, ki jo je dež popolnoma skvaril.

Leskovec: Deževno vreme — panji so suhi. Morali smo pitati. Močnejše družine, ki

so bile pripravljene na rojenje, so izmetale trote! Kaj podobnega se že dolgo tu ni primerilo.

Brežice-okolica: Cvetelo je sadno drevje — mi pa moramo s sladkorjem vzdrževati panje pri življenju! Namesto rojev, se kobacajo celi kupi odgnanih in sestradanih trotoev po travi. Nekateri čebelarji združujejo, nekateri pitajo, pri »materijalistih« pa čebele od lakote umirajo.

Št. Vid-Stična: Čebelne družine se prav počasi ojačujejo. Ob mrzlem vetru in dežju je mnogo čebel padlo in poginilo. Eni matici se je močno mudilo, da je šla zalegat trote v trotovino nazidnega satnika in pri tem izpustila cel sat nezaležen.

Novo mesto: Drevje v polnem cvetju, a čebele niso mogle niti po vodo. Zadnje dni meseca so začele iznašati in trgati trotjo zalego. Veliko je število mrličev, kjer čebelarji niso priskočili sedaj na pomoč.

Društvene vesti

Tečaji in predavanja »Zveze« v Celju v juniju.

Dne 6. junija za podružnico Velenje v osnovni šoli v Velenju ob 9 dopoldne.

Dne 6. junija tečaj za čebelarstvo podružnico Mursko polje v Križevcih pri Ljutomeru, začetek po prihodu dopoldan. vlaka.

Dne 13. junija tečaj za podružnico Št. Ilj pod Turjakom v Doliču pri predsedniku g. Verbotnu. Začetek ob 10.

Dne 20. junija predavanje za podružnico Ormož - Velika Nedelja v Mihalovcih pri Veliki Nedelji pri g. Mih. Kuessu. Začetek ob 14.

Dne 27. junija tečaj za podružnico Šmarje pri Jelšah v Šmarju pri preds. Drobnetu. Začetek ob 9.

Dne 29. junija tečaj v Podovi za podružnico Rače - Fram; začetek ob 10.

XI. seja dne 18. marca 1937. Odbor je dovolil tečaj o kuhi voska v Črnomlju, ako ga bo vodil izprašan predavatelj. Na znanje je vzel predloge ljutomerske in ptujske podružnice za občni zbor. G. predsednik je poročal o razgovoru s čebelariskim referentom g. Okornom glede rejskih okrožij. Glede na dopis gorenjskih podružnic zaradi pasišč, je vzel na znanje odgovor, ki ga odpošlje društvo podružnicam Kranj, Smlednik, Križe in Naklo. Odbor je sestavil dnevni red za sejo širšega odbora, ki je sklicana na dan 4. aprila 1937.

XII. seja dne 1. aprila 1937. Odbor je razpravljalo o tekočih društvenih zadevah. Določil je, da zastopa društvo na občnem zboru Zveze v Celju urednik g. Bukovec in tajnik g. Dermelj. G. predsednik je poročal, da je g. Djordjević iz Beograda

odstopil kot predsednik ZJČD. Razpravljal je o dnevnem redu seje širšega odbora.

XIII. seja dne 4. aprila 1937. Širši odbor je odobril najprej vse sklepe ožjega odbora, izvršene od zadnje širše seje. Odobril je tajniško in blagajniško poročilo ter poročilo o Društveni Čebelarni. Vzel je na znanje, da izstopijo letos iz odbora odborniki Raič, Babnik, Dermelj, Strgar, Vales, Gallob in Ribič. Prerešetal je vse predloge podružnic za občni zbor. Glede ustanovitve Zveze dolenskih podružnic je, po pojasnitvi delegatov podružnic, zavzel odklonilno stališče, ker je ugotovil, da bi tako Zvezo glavni odbor zaradi pomanjkanja sredstev ne mogel podpirati. Sklenil je, da bo predlagal občnemu zboru, da ostane letna članarina za letos neizpremenjena. Sklenil je tudi, da bo propagiral ustanovitev novih podružnic, da se bo s tem zvišalo število članstva, ker le potem bo mogoče znižati članarino. Podružnico DČ v Novem mestu bomo ustanovili takoj, ko bodo za njo urejeni primerni prostori. Po sklepu širšega odbora se bo društvo udeležilo velike sadjarske razstave v Mariboru, ki bo letos v jeseni. Širši odbor je zavzel tudi stališče glede ureditve pasišč. Sklenjeno je bilo:

1. Da se članki o pasiščih v Šl. Č. ne bodo objavljali;

2. društvo ostane nevtravno v toliko, da se ne bo udeleževalo nikakih sestankov te ali one čebelarске skupine;

3. glavni odbor bo kakor doslej stalno prosil bansko upravo, da čimprej uredi vprašanje pasišč na podlagi sklepov ankete z dne 17. maja 1936, to je, da se določijo po občinah pasišča, stojišča in število panjev na pasiščih.

Širši odbor je odločno protestiral proti pisanju takih člankov, kakršni so izšli v Slov. Gospodarju, ker vsebujejo neresnične podatke. Ako bi bil odbor oficijelno obveščen, kdo je pisec takih člankov, bi dotičnega predlagal v izključitev. Osladnji

odbor bo delal na to, da se predvsem uredi ajdova pasišča, ker je nemogoče, da bi se vsa pasišča hkrati uredila.

Kar se tiče zatiranja kužnih čebelnih bolezni, je odbor sklenil, da bo nadaljeval letos s tem, in sicer v ljutomerskem okraju, to pa le, če bo društvo dobilo za to delo denarno podporo od oblasti. Prispeval bo toliko, kolikor bo te podpore. Predlog ožjega odbora, da bi se ustanovila rejska okrožja, kjer bodo domači čebelarji vzrejili čisto pasmo naše čebele, je širši odbor odobril. Dalje je odbor sprejel predlog predsednika, da bi se občnemu zboru predlagalo, da izvoli vsakokratnega čebelarskega referenta pri banski upravi v širši odbor. Končno je bil sprejet še osnutek proračuna za leto 1937.

XIV. seja dne 8. aprila 1937. Ožji odbor je razpravljal o sklepih širšega odbora. Določil je, da bo društvo zastopal pri urejanju ajdovih pasišč g. Majer iz Doba. Na predlog g. Majerja, vodje opazovalnih postaj, so bile dovoljene nekatere po-

staje in sicer v Mekinjah, Hotiču in Rogiški Slatini, toda le pod pogojem, da dobi podružnica primerno podporo za nakup tehtnice.

XV. seja dne 11. aprila 1937 je bila seja širšega odbora, ki se je vršila takoj po občnem zboru. Na tej seji se je odbor konstituiral takole:

Predsednik: g. prof. Verbič Josip;
I. podpredsednik: g. Henrik Peternel;
II. podpredsednik: g. Slavko Raič;
tajnik: g. Mirko Dermelj;
blagajnik: g. Mirko Dermelj;
vodja Čebelarne: g. Adolf Arko;
urednik Sl. C.: g. Avgust Bukovec;
vodja opazovalnih postaj: g. Julij Mayer.

XVI. seja dne 15. aprila 1937. Ožji odbor je razpravljal o sklepih občnega zbora, o nekaterih predavanjih, o rejskem okrožju, o zatiranju kužnih bolezni v ljutomerskem okraju ter o pismu gosp. Lenarčiča glede seje širšega odbora. G. predsednik je poročal o občnem zboru ZJČD, ki bo medela maja v Vinkovcih.

Naše podružnice

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 8. junija ob 8 zvečer v običajnem lokalu. — Člani interesenti ter njihovi prijatelji so nam vedno dobrodošli gosti in so najljubnejše vabljeni. — Odbor.

Kamniška podružnica priredi dne 11. julija t. l. izlet k Sv. Ambrožu. Po prihodu — okrog 8 zjutraj — bo sv. maša. Kdor hoče, lahko potem napravi izlet na Krvavec. Dohod iz Cerkelj. Vljudno vabimo vse čebelarje, tudi iz drugih podružnic, da se izleta udeleže. V primeru slabega vremena bo izlet nedeljo pozneje. Na svidenje pri Sv. Ambrožu!

Nova podružnica v Pirešici. Gosp. Pahole Ivan iz Šentaka je pogledal proti nebu in zopet videl težke oblake, ki so sežali skoro do čebelnjaka. Ubože čebelice! Zopet dan brez dela! Sveta jeza ga je prijala in sklenil je zaroto, hudo zaroto. »Nasuntal« je vse velike in male čebelarje, pa ne zato, da bi streljali v šmentane oblake, marveč zato, da bi zrasla nova čebelarska podružnica tudi na tem koncu lepe Savinjske doline. Šolski upravitelj Bratkovič je prisotnim nazorno razložil pomen čebelarstva za kmetovalca in pomen čebelarske organizacije. Izvoljen je bil odbor: predsed. Bratkovič Anton, šol. uprav. v Pirešici, podpredsednik Pahole Ivan, zidar v Šentaku, tajnik Videnšek Anton, pos. in strojnik iz Pirešice, blagajnik: Kovač Josip, mizar iz Št. Jungerta; odborniki: Mirnik Vinko, Ašenberger Florijan in Osetič Ignac.

Naznanilo odborom gorenjskih čebelarskih podružnic. Ker gorenjske podružnice niso bile polnoštevilno zastopane na letošnjem občnem zboru Slovenskega čebelarskega društva v Celju, obveščam podpisani vse odbore gorenjskih čebelarskih podružnic, da sem bil izvoljen v širši odbor in da me je s tem proti moji volji doletela dolžnost, da zastopam gorenjske podružnice na odborovih sejah Slovenskega čebelarskega društva. — Da mi bo mogoče to nalogo vršiti v vsestransko zadovoljnost, prosim vse odbore, da mi svoje posebne želje, oziroma predloge sporoče pismeno. Ako bi pa bila zadeva izredno važna in potrebna morebitnih predhodnih razgovorov in posvetovanj, me izvolite poklicati. Odzval se bom vsakemu pova-

bilu, ako mi bo skromno odmerjen čas le količjak dopuščal — na svoje stroške. — S čebelarskimi pozdravi Janko Ravnik, Kranj, Stara cesta 17.

Gornja Lendava. V našem kraju je sicer tudi nekaj čebel, ki ne donajajo one koristi, ki bi jo lahko. Paša za čebele je sicer dobra, ali, če smem reči, »čebelarji«, so gojili čebele večinoma v koših, nekaj malega pa v »dunajskih« panjih. Šele pred nekoliko leti so se nekateri začeli zanimati za žnideršičevce. — Predavanja čebelarja dr. Lukmana, našega ban. zdravnika, so sprožila misel na ustanovitev čebelarske podružnice. Dne 9. maja t. l. smo izvolili pripravljalni odbor, in upamo, da bo podružnica v najkrajšem času začela svoje redno delo. Kakor sem omenil, paša za čebele je tu dobra in podružnica bi morala uspevati. Potrebno pa bo za ustanovitev precej truda in podpore od kompetentnih oblasti oz. poduka in gmotnih sredstev. — Upajmo nanje!

Št. Jernej na Dol. Dne 9. maja t. l. je bil ustanovni občni zbor podružnice, združen s predavanjem g. Liliče, ki je govoril o čebelnih nalezljivih boleznih, posebno pa o nosevamosti čebel, ker se je zadnje čase ta bolezen pojavila na Dolenjskem v več čebelnjakih. Predavatelj je v poljubnem govoru podal še razne poučne smernice za uspešno čebelarjenje v teh časih. Razveseljivo je, da se je podružnica ustanovila v času, ki za čebelarjenje ni ugoden že nekoliko let, znak, da so res vsi vneti in pravi čebelarji, vsaj jih je k podružnici pristopilo izmed navzočih 50 poslušalcev — 27. Vsa čast gg. učitelju Pirnatu, posestniku Zalokarju, posestniku Kovačiču, vodju orožn. postaje v Št. Jerneju Vogrincu in vsem drugim. Z vztrajnostjo naprej!

Novomeška podružnica ima v zalogi nove satnice po dnevni ceni. Dobé se pa tudi v zamenjavo za vosek z običajnim doplačilom. Kdor želi izdelane satnike in nekoliko starega čebelarskega orodja, naj se zglesi pri tajniku, da mu pove naslov. Podružnica kupuje voščine po najvišji ceni do 7 Din kg. — Predavanja se bodo vršila, kakor je sporočeno podružnicam. Le ob slabem vremenu odpade tam, kamor ne pride predavatelj že zvečer. Kdor še ni poravnal članarino, naj stori to sedaj!

Ali medi lipa? V zadnjih letih v inozemskih čebelarstvih listih neprestano obravnavajo vprašanje o medenju lipe. Mnogo čebelarjev namreč trdi, da čebele od lipe nimajo nikake koristi, ker sploh ne medi ali pa tako malo, da ni vredno govora. Teža mnenja se je oprijemalo vedno več čebelarjev in že je kazalo, da bo konec koncev lipa izginila iz seznama medečih dreves. Kako da ne, če so ji celo na lanskem velikem zborovanju nemških čebelarjev jemali čast prav ugledni čebelarstvi znanstveniki?

Tudi «Slovenski čebelar» se je že l. 1919 ukvarjal z medenjem lipe. Gospod Humek je menil, da ne medi, g. Lakmayer pa je trdil, da je medenje lipe »odvisno od lege, zemlje, največ pa od vremena«.

V letošnji 3.—4. številki »Jugoslovenskega čebelarstva« je objavil Grigorije Duda, učitelj v Šidu (Srem), članek »Medovitost lipe v Fruški gori«, ki utegne enkrat za vselej razpršiti dvome o medovitosti tega svetega slovenskega drevesa. Iz članka podajamo čitateljem za enkrat samo sledeče:

Na ozemlju med Šidom, Ilokom in Erdevikom so veliki kompleksi šum z ogromnimi lipami, ki so last kneza Odeskalkija. Po nekaterih gozdnih predelih prevladuje izključno lipa.

Gospod Duda je v teh krajih opazoval medenje lipe 15 let in si napravil točne beležke. Pomagali so mu tudi člani čebelarstvene zadruge v Šidu. Opazovali so, da se medovitost menjava že na razdaljo 5—10 km. Na hribovitih krajih, ki so izpostavljeni vzhodnim vetrovom, in v meglenih dolinah v bližini Donave lipa mnogo slabše medi, kakor v zavetrnih legah z jutranjo roso. Zato postavljajo čebelarji čebele tam, kjer so zavarovane pred vetrom. Največ škoduje medenju sušno vreme z vročim južnovzhodnim vetrom, pospešuje ga pa milo in tiho vreme ter zadostna vlaga v zraku. Dež ne škoduje, da je le dovolj toplo in brez vetra. Ob hladnem in deževnem vremenu lipa ne medi. Najbolje medi velikolistna lipa, mnogo manj malolistna. Izvrstno medi tudi črna lipa z malimi listi, ki cvete najbolj pozno. Kaka leta naberejo čebele povprečno po 20—30 kg čistega lipovca na panj.

Tako g. Duda. Sedaj pa poslušajmo še, kaj piše o medenju lipe g. dr. Jos. Schiller, univ. prof. na Dunaju (Bienenvater 5/1937). Pravi: Neštete razprave in prerekanja o medenju

lipe so napotile znana raziskovalca Ruto Beuler in Oskarja Wahla, da sta do jasnosti razčistila zadevo glede medenja lipe. Za to delo sta potrebovala štiri leta. Razposlala sta več sto vprašalnih pol čebelarjem križem Nemčije. Vrh tega so morali opazovalci posamezne cvetoče vejice lipe oviti s tančico, tako da čebele nisoogle do cvetja. S posebnimi steklenimi kapilari so morali od časa do časa pobirati med iz določenega posameznega cveta, da so mogli dognati, koliko medu so izločili medniki dotičnega cveta v 24 urah. Množino medu v kapilarah so potem točno ugotovili, čeprav je je bilo včasih komaj za dobro sled.

Raziskovanja omenjenih znanstvenikov so prinesla presenetljive uspehe: lipa v Nemčiji povsod medi, obilno deloma celo tam, kjer so čebelarji živo prepričani, da ne medi. Mnenje, da ne medi, se je po razlagi raziskovalcev pri čebelarjih moglo ukoreniniti, zato, ker v mnogih krajih število lipovih dreves ni v nikakem razmerju s številom panjev.

Vreme vidno vpliva na množino in sladkobo medečine (nektarja). Ob deževnem vremenu so ugotovili zelo vodeno medečino, čeprav je lipov cvet navzdol obrnjen in zato varen pred izpiranjem medečine. Soparno vreme posebno ugodno vpliva na medenje. Tudi zadostna vlaga v zemlji je v zvezi z obilnim izločevanjem medečine. Ugotovili so tudi, da lipa na ilovnatih zemljah skoraj ravno tako dobro medi kakor v peščeni; prija pa ji zlasti bolj lahka zemlja. V dolini medi nekoliko boljše kakor v višini, na severu Nemčije za spoznanje boljše kakor v južni.

To, kar so ugotovili o medenju lipe v Nemčiji, brez dvoma velja tudi za naše kraje. Mislimo, da so sedaj razpršeni vsi dvomi o vrednosti te rastline. Čebelarji naj pa uvažujejo, da od nekoliko lip ne bo 50 ali še več panjev sitih, kaj šele da bi kopicili med v mediščih.

Zgoraj omenjeni članek Duda bomo objavili v prihodnji številki, ker je zelo zanimiv.

Kaj pa divji kostanj? Čebelarim nad 30 let v kraju, kjer je mnogo divjega kostanja, toda še nikdar nisem v panjih opazil kaj več medu s tega drevesa. Leto za letom opazujem čebele pri berih po kostanjevem cvetju, vidim, da nabirajo obnožino, se pomude tudi na posameznih cvetih, kar je znamenje, da nekaj sladkega vendarle dobe, toda v panjih se to malo pozna. Pač je satje natrpano z rdečo obnožino, medu pa ni. Zavoljo tega sklepam, da divji kostanj bolj malo medi. Ker cvete

ravno takrat, ko je življenje v panju na višku in je v satih premnogo lačnih želočkov, in ker takrat druge paše ni, sem mnenja, da porabijo čebele ves med od divjega kostanja za zalego. Če bi to drevje izdatneje medilo, bi čebele gotovo vsega medu ne porabile za zalego, marveč bi še kaj ostalo za slabe čase. Več stotin odraslih konstanjev bi moralo nekaj zaleči, če bi res kaj prida medili. Zato se na konstanjev cvet prav nič ne smemo zanašati. To se reče: obnožine na kupe, medu zelo malo.

Letošnji prvi roji bodo bolj kasni, ker so čebele zaradi slabega vremena zelo zaostale v razvoju. Kljub temu je dobil g. Košak z Grosupljega dne 10. maja 2 in četrt kg težak roj iz slamnatega koša. Seveda je starcu prej večkrat ponudil kako malenkost medu, da mu je dušo privezal in dal korajžo.

Grda hudobnost. Pod Št. Jurjem pri Litiji je nekdo čebelarju Koprivnikarju zastrupil šest A. Z. panjev, čebelarju Simončiču pa panjem žrela zamazal z mastjo. Za take brezsrčneže bi še vedno morala obstojati kazen »laufanja v gasi«, pa bi nikdar več ne počenjali kaj takega.

O kuhi voska. V 4. številki Sl. Č. je med drobižem beležka »Parni topilnik za vosek«. Tam je omenjeno, da je za kuho voska pri podružnicah primerna le Pavlinova stiskalnica. Pri nas je precej razširjena Jurančičeva in smo jo nabavili tudi pri naši podružnici. Saj pa tudi iztisne vosek do zadnje kaplje ter je bila svoj čas na dunajski razstavi odlikovana z veliko srebrno kolajno. Pri zadnjem tečaju smo iztisnili iz prvih 12 kg voščin 4.50 kg lepega voska, iz drugih bolj starih 12 kg pa 3.80 kg. V Lakmayrjevi knjigi jo najdemo in so slike posnete iz Sl. Č. Po slikah in opisu jo lahko napravi vsak spreten sodar ali mizar s pomočjo strugarja. Splošno načelo pa drži, da če hočeš imeti lep vosek, moraš pri kuhi voščin uporabljati deževnico. Lonec mora biti emajliran; če je okrušen, moramo vzeti več vode ter pogosto mešati, da se voščine ne prismojijo. Tomo Kurbus.

Prip ured. Dobro poznamo Jurančičevo stiskalnico, ki ji nihče ne jemlje slovesa, toda premalo izdatna je v primeri s Pavlinovo stiskalnico. Delo je zamudno, ker ne moremo stiskati večje množine brozge naenkrat, pritisk je v primeru s Pavlinovo stiskalnico mnogo premajhen in v voščinah ostane še vedno

precej voska, kar smo v satnišnici D. Č. tudi točno ugotovili. Iz 5 kg že iztisnjenih »tropin« smo s Pavlinovo stiskalnico dobili še 80 dkg lepega voska. Podružnice, zlasti tiste, ki dobivajo od članov večje količine voščin — več sto kg — ne bodo mogle brez Pavlinove stiskalnice racionalno kuhati vosek.

Napredek? Prav značilno sliko o našem čebelarskem napredku — kar se števila panjev tiče — kaže ozemlje mestne občine ljubljanske. Tam so sedaj tri čebelarske podružnice: Ljubljana, Vič in Barje. Pred 35 leti je bilo v tem okolišju samo 19 čebelarjev. Všteti so tudi nekdanji čebelarji na Rudniku, Barju, Viču in v Zg. Šiški. Omenjene podružnice imajo nad 180 članov, pa bo čebelarjev še več, ker nekateri niso organizirani. Njih število se je torej podesetorilo. Seveda je tudi število panjev zelo naraslo. Kako pa je s pašo? Obupno! Mnogo zemljišč, kjer so imele čebele dobro pašo, je zazidanih, n. pr. vsa Rožna dolina, mnogo sveta proti Posavju in Zg. Šiški, kjer so bila včasih izvrstna ajdova pasišča in mnogo medečega grmičevja. Paša na otavi je bila tiste čase, n. pr. v Rožni dolini, tako dobra, da smo vozili prav težke roje v ajdo. Do leta 1916 smo v Ljubljani pred pravim konstanjem redno točili. Ni bilo mnogo, toda 5—6 kg na panj smo pa vendarle pridelali. Od omenjenega leta dalje nismo gonili točila nikdar več. Zadnji naravni roj od svojih čebel sem ogrebel pred 15 leti... Razmere so se tako poslabšale, da čebele skoraj nikdar niso site. Sladkor poje neprestano, živimo pa od samih praznih upov in od ljubezni do čebel. In še narašča število čebelarjev. Bog se nas usmili vseh skupaj!

Zahvala

Vsem čebelarskim podružnicam in prijateljem čebelarjem, ki so se me spomnili ob smrti mojega sina edince

DR. MARIANA BUKOVCA

se za izraženo sožalje prav iz dna srca zahvaljujem.

Urednik

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljeni na »Slovensko Čebelarsko društvo« v Ljubljani, Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na »Društveno Čebelarno« v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/I. Telefon 38-38

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1.50 in je zelo pripravna za reklamo.

Razne slike Janše iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, prilepljene na lepenko, okras vsake čebelarske hiše. Cena Din 2.—.

Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschütz, posestnik nekdanjega čebelarskega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschütz. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjčiči.

Die erprobte Honig-Köchin, razprodano.

Čebelarji!

Kdo Vam najbolj
postreže s čebelarskimi
potrebščinami?

Društvena Čebelarna

v Ljubljani, Tyrševa c. 21

ki je domače podjetje in last
Slov. Čebelarskega društva

Ček. račun 15.645 - Telefon 35-45

Največja zaloga čebelarskih potrebščin v dravski banovini

Kupuje

vosek in med po najvišjih dnevnih cenah

Prodaja

vse čebelarske potrebščine, najboljše kakovosti, po nizkih in solidnih cenah

Svojim članom in podružnicam daje primerno popuste. Zahtevajte cenik

Čebelarji, podpirajte z naročili lastno podjetje